

A veszprémi

LOVASSY LÁSZLÓ GIMNÁZIUM

**TANTÁRGYI PROGRAM ÉS
TANTERV**

NÉMET NYELV

Készítette: Márkus Csaba

2004.

A Lovassy László Gimnázium német nyelvi munkaközösségének
az előkészítő évfolyammal bővített, öt évfolyamos gimnáziumra vonatkozó
helyi tanterve

Német mint idegen nyelv (Deutsch als Fremdsprache - DaF)

Az Oktatási Minisztérium a 2003-ban az idegen nyelv oktatását érintő számos változtatást kezdeményezett. A helyi tantestületek saját hatáskörükben dönthettek arról, élnek-e a Minisztérium által felkínált lehetőséggel, miszerint

- a négyéves gimnáziumi képzés elé beépíthető egy nyelvi és informatikai előképzést nyújtó alapozó év, ahol a rendelkezésre álló összes órakeret 15%-ában informatikai, 40%-ában nyelvi képzésben részesülnek a diákok. A fennmaradó órakeretben egyéb közismereti tantárgyakból szervez az iskola órákat. Így módon
- a választott idegen nyelvből a kerettantervi követelményeknek megfelelően közép-, illetve emelt szintű érettségi vizsgát tehetnek a diákok.
- Az emelt szintű érettségi vizsga a követelmények bizonyos százalékát teljesítve nyelvvizsgával egyenértékű, ami megfelel a Minisztérium azon elképzelésének, hogy
- az állam anyagilag és szakmailag támogatja egy nyelvvizsga ingyenes megszerzését.

A Lovassy László Gimnázium idegen nyelvi munkaközösségei többszakaszos előkészítő tanácskozás után a tantestülettel egyeztetve a kerettantervi struktúrának a következő módosítását fogadták el:

Kerettantévi óraszámok

KÉPZÉSI FORMA	NÉMET NYELV	9.	10.	11.	12.	13.	Összes óra
matematika (A)	1. idegen nyelv	7	5	5	5	5	27
	2. idegen nyelv	5	3	3	3	3	17
nemzetiségi német (B)	anyanyelv	7	6	6	6	6	31
informatika (C)	1. idegen nyelv	7	5	5	5	5	27
	2. idegen nyelv	5	3	3	3	3	17
angol (C)	2. idegen nyelv	5	3	3	3	3	17
általános tagozat + AJTP (D)	1. idegen nyelv	7	5	5	5	5	27
	2. idegen nyelv	5	3	3	3	3	17

A táblázatban vázolt óraszám teljes kiépülése 2004 szeptemberétől kezdődően felmenő rendszerben a 2010/11-es tanévre várható.

A matematika és informatika tagozaton az általános iskolában tanult idegen nyelvet tekintjük első idegen nyelvnek. Számolunk azzal, hogy amíg nem fut párhuzamosan két (matematika és informatika-angol tagozatos) osztály az előkészítő évfolyamon, szakmai nehézséget fog okozni a gimnáziumba érkező diákok eltérő tudásszintje.

Célok és feladatok, fejlesztési követelmények

Céljainkat és feladatainkat, fejlesztési követelményeinket a német mint első és második idegen nyelvről szóló részletesebb tantervi leírásban fogalmaztuk meg.

Az érettségi vizsga készségek szerinti követelményei emelt és középszinten:

A követelmények az Idegen nyelvi érettségi vizsga általános követelményei, valamint az Európa Tanács idegennyelv-oktatással kapcsolatos ajánlásai alapján készültek. Az idegen nyelvi érettségi vizsga szintmeghatározásai igazodnak az Európa Tanács skálájához. A vizsga középszintje az A2–B1, az emelt szint pedig a B2 szintnek felel meg.

Európa Tanács	Érettségi vizsga
C2 Mesterszint	
C1 Haladó szint	
B2 Középszint	Emelt szint
B1 Küszöbszint	Középszint
A2 Alapszint	
A1 Minimumszint	

Az Európa Tanács A2, B1, B2 szintjeinek általános leírása:

B2	Megérti a változatos, konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, követni tudja a hosszabb, összetettebb érveléseket is. Folyamatos és természetes módon tud a célnyelven interakciót folytatni. Világos és részletes szöveget tud létrehozni különböző témákról. Véleményét indokolni tudja, részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.
B1	Megérti a fontosabb információkat olyan egyszerű, hétköznapi szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. iskola, szabadidő, munka). Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, érzelmeiről és törekvéseiről. Rövid magyarázatot tud fűzni eseményekhez, jelenségekhez, indokolni tud különböző álláspontokat és terveket.
A2	Megért olyan mondatokat és rövid szövegeket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak. Tud kommunikálni olyan mindennapi, begyakorolt helyzetekben, amelyekben egyszerű és közvetlen információcserére van szükség. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni önmagáról, családjáról és szűkebb környezetéről.

KÉSZSÉGEK:

1. Olvasott szöveg értése

Középszint	Emelt szint
A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben A2: • a lényeget (a szöveg célját) megérteni, • eseménysorokat követni, • kulcsinformációkat megérteni, B1: • a gondolatmenet lényegét megérteni, • véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni, • egyes részinformációkat kiszűrni.	A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben B2: • a gondolatmenetet követni, • véleményeket, érvelést követni, • az információkat megfelelő részletességgel megérteni, • a szerző álláspontjára következtetni, • a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire következtetni.

2. Nyelvhelyesség

Középszint	Emelt szint
A vizsgázó képes A2: - az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten, B1: - gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.	A vizsgázó képes B2: változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.

3. Hallott szöveg értése

Középszint	Emelt szint
A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg A2: - témáját felismerni, - lényegét megérteni, - kulcsfontosságú szavait megérteni, - legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni, B1: - gondolatmenetét nagy vonalakban követni, - egyres tényyszerű részinformációkat megérteni.	A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg B2: - gondolatmenetét részleteiben is követni, - megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára, - megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára.

4. Íráskészség

Középszint	Emelt szint
A vizsgázó képes - a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani, - a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni A2: - a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni, - az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni, - egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni, - a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni, - néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló, B1: - ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni, - megelevő szókincsét változatosan használni, - a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni, - a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani, - az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet	A vizsgázó képes B2: - a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni, - álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejteni, - a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni, - a nyelvtani struktúrákat valamint a helyesírás szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni.

létrehozni, • egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.	
--	--

5. Beszédkészség

Középszint	Emelt szint
A vizsgázó képes - a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), - a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a <i>Témakörök</i> című részt), - a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni), A2: - saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni, - egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni, - kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás), - érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni, B1: - az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni, - ismerős témáról folyó társalgásban részt venni, - kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani, - viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről, - érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.	A vizsgázó képes B2: - folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet, - gondolatait, álláspontját következetesen, folyamatosan kifejezni, - a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni, - folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témájú társalgásokban, - bonyolultabb, váratlan elemeket is tartalmazó feladatokat sikeresen megoldani, - elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni, - enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

Az értékelés általános szempontjai

A tanítási-tanulási folyamatban jelentős szerepet játszik az ellenőrzés és az értékelés. Az ellenőrzéssel lehet meggyőződni a tanulók haladásáról, a tanítás eredményességéről. Az így kapott eredményeket a tanítás további tervezésébe építhetjük be. Az értékelt (osztályozott) ellenőrzés jelzést ad a tanulóknak és a szülőknek egyaránt, a bizonyítványok pedig külső intézményeket is tájékoztatnak.

Az értékelés alapelvei:

- A 4 nyelvi alapkészség ellenőrzése és értékelése egyenlő mértékben történik.
- A tanulókat pontos és alapos önellenőrzésre, önértékelésre és társaik kulturált, alapos értékelésére neveljük.
- Figyelembe kell venni a tanulók egyéniségét, képességeit és szorgalmát is.
- Legyen folyamatos, rendszeres és változatos.
- Ne csak a teljesítményeket, hanem az ismeretek alkalmazásának a készségét is vizsgálja.
- Legyen objektív, hűen tükrözze a tanuló eredményeit és hiányosságait.
- Legyen konstruktív, nevelő jellegű, de ne legyen ítélező és osztályzatközpontú.

Az értékelés tartalma:

Az ellenőrzés vonatkozhat ismeretekre (szókincs, nyelvtan) és a 4 alapkészségre. Fontos minden ismeret és készség folyamatos és arányos ellenőrzése.

Az értékelés formája:

- Az ellenőrzés lehet szóbeli és írásbeli, egyéni és csoportos. Az ismereteket írásban és csoportos munkában célszerű ellenőrizni. Iskolánk szellemiségéből adódóan ezeket az írásbeli (témazáró) dolgozatokat a diák egyszer javíthatja.

- A beszédkésztséget szóban és egyénileg lehet ellenőrizni, az olvasás- és beszédértést, valamint az íráskésztséget csoportosan.

Az értékelés időbenisége:

- Az ellenőrzés lehet folyamatos vagy időszakos. A folyamatos, órai ellenőrzés a munka hatékonyságáról ad információt, az időszakos ellenőrzéssel (rövidebb feleletek, dolgozatok) pedig az elsajátított anyag milyenségéről és mélységéről kapunk információt.
- Fontos az ismétlő ellenőrzések beiktatása is

Az értékelés szempontjai:

- A szókincs és a nyelvtani ismeretek ellenőrzésénél a nyelvhelyesség a döntő.
- Az íráskésztség ellenőrzésénél szempont a kitűzött feladatoknak való megfelelés, a nyelvi eszközök korrekt és változatos használata, valamint a nyelvhelyesség.
- A beszédkésztség ellenőrzésekor a kommunikatív képességen kívül értékeliük a felhasznált szókinccset ill. a tanult lexikai egységek alkalmazását, a párbeszédet illetve a szerepjátékok, a képleírás tartalmát, hitelességét és nyelvi helyességét, fontos szerepet kap még a helyes kiejtés, intonáció és beszédtempó is.
- A beszédértés és az olvasásértés ellenőrzésekor a megértés foka a szempont, hangos olvasásánál az értő olvasás, valamint a helyes kiejtés, intonáció és hangsúly is az értékelés alapja.
- Az elégséges szint eléréséhez a fenti szempontrendszer 50%-os, a jeles szint eléréséhez 90 %-os teljesítése szükséges. A tanuló teljesítménye
 - hibátlan, ill. minimális hibával (jeles)
 - kevés, nem értelemzavaró hibával (jó)
 - esetenként félreérthető, gyakoribb hibákkal (közepes)
 - többször félreérthető, hiányos, gyakoribb hibákkal (elégséges)
 - teljesen hibás, értelmetlen, hiányos (elégtelen)

Eszközök, tankönyvek

A célok megvalósítására a következő taneszközök állnak rendelkezésre:

- Halász: Magyar-német kézisótár - tanulói segédlet
- Halász: Német-magyar kézisótár - tanulói segédlet
- Langenscheidts Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache - tanulói segédlet
- Maros - Szitnyainé - Gottlieb: Start neu Német nyelvkönyv I. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta)
- Maros: Unterwegs neu Német nyelvkönyv II. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta)
- Maros: Grünes Licht III. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta)
- Péntek Bernadett: Középfokú kurzuskönyv
- Lázár Györgyné: Wortwörtlich - tematikus német szókinccsgyűjtemény
- Bedő Éva: Abiturschule
- Péntek Bernadett - Husz Anikó: Entdeckungsreise durch die deutschsprachigen Länder
- Krausz - Paizerné - Somló: Schrittweise (tankönyv) Schritte (munkafüzet) + hangkazetta
- Paizerné - Somló: Schrittweise 2 (tankönyv) + hangkazetta
- T. Bíró - Borbély - Csizmadia -Hatvani: Ein Wort gibt das Német nyelvkönyv III. (hangkazettával)
- Hámoriné dr. Szalóczi: Német nyelvtani gyakorlókönyv
- Bedő – Lambrecht - Kisné: Német felvételi és érettségi feladatgyűjtemény - tanulói segédlet
- Markó Ivánné: Német ige, német mondat - tanulói segédlet
- Karácsony - dr. Tálasi Istvánné: Német nyelvtan - tanulói segédlet
- dr. Mészárosné dr. Percze: Német nyelvi tesztgyűjtemény - tanulói segédlet
- Horváthné Lovas Márta - dr.Szalai - Madaras: Német nyelvtani gyakorlatok az alap-, közép- és felsőfokú nyelvvizsgákra - tanulói segédlet
- Antal - Deák Heidrun: Német szöveggyűjtemény a középfokú és a felsőfokú nyelvvizsgához - tanulói segédlet
- Bedő - Lambrecht: Német tesztek és fordítási feladatok - tanulói segédlet
- Schumann, Johannes: Mittelstufe Deutsch - tanulói segédlet
- Frühwirth, Friederike; Holthaus, Hanni: Mittelstufe Deutsch - tanulói segédlet
- Földes Cs.- Helmut Kühnert: Umgang mit der Umgangssprache - tanulói segédlet
- Sabine Dallmann - Hessky Regina: Bausteine - tanulói segédlet

- Horváthné Lovas - dr. Szalai - Madaras: Társalgási témák érettségi, felvételi és nyelvvizsgákra - tanulói segédlet
- Gareth Dewar – Susánszky - dr. Szalai: Szövegértés, fordítás, fogalmazás - tanulói segédlet
- dr.Babári - dr. Babári Ernőné - dr. Szalai - Tormáné Bärthel: Szövegértés, fordítás, tömörítés, képleírás - tanulói segédlet
- dr.Babári - dr. Babári Ernőné - dr. Szalai - Lambrecht: Társalgás, szituációk, képleírások, német - tanulói segédlet
- dr. Szalai - Lambrecht: 2000 feladat a 'B' típusú német nyelvvizsgákra - tanulói segédlet
- dr.Babári - dr. Babári Ernőné - dr. Szalai - Tormáné Bärthel: 1000 kérdés 1000 felelet németül - tanulói segédlet
- dr. Babári - dr. Babári Ernőné: Deutschexpress I-II. tanulói segédlet
- Dömök Szilvia: Keine Angst vor Hörtexten (hangkazettával) - tanulói segédlet
- Szabó: Wer? Was? Wo? Wie? - tanulói segédlet
- Fodorné Balthazár: Bewährungsprobe - tanulói segédlet
- Martin Hog - Bernd-Dietrich Müller - Gerd Wessling: Sichtwechsel - tanulói segédlet
- Hessky Regina: Virágnyelven - tanulói segédlet
- Ifjúsági folyóiratok: JÖ, TOPIC, JUMA
- Inter Nationes: hangkazetták, országismereti videokazetták és fóliák
- A német nemzetiségi osztályok diákjainak előírt kötelező illetve ajánlott német nyelvű irodalmi kötetek (elsősorban ifjúsági irodalom, nyelvileg könnyebb drámák, prózai és lírai művek főként a világháború utáni irodalom terméséből)

Részletes tanterv – német mint első idegen nyelv

A következő óraszámokban dolgozunk:

9.évf.	10.évf.	11.évf.	12.évf.	13.évf.
37×7	37×5	37 ×5	37×5	33 ×5
259 ó	185 ó	185 ó	185 ó	165 ó
Összesen: 979 óra				

A 9–13. évfolyamok tananyagának összeállításakor figyelembe vettük az emelt szintű érettségi általános követelményeit. Így tehát az öt évfolyam tananyagában olyan részek is szerepelnek, amelyek - elsősorban a 12. és 13. osztályban – biztosítják a legjobbak számára az emelt szintű érettségi letételének lehetőségét és felkészítik őket a szabadon választott, reményeink szerint többeket érintő DSD-vizsgára. Az EU-ba való belépésünk okán ugyanis előtérbe kerülnek a valódi nyelvtudást igazoló, külföldön is elismert vizsgák.

Mindenütt kellő időt biztosítunk az anyag elmélyítésére vagy bővítésére és az ismételésre. Minden évfolyamon azzal indul a tanterv, hogy meghatározza az évfolyamra vonatkozólag a tanítás célját, követelményeit (témakörökre és a nyelvtani ismeretekre vonatkozólag), az értékelést és a feltételeket.

A mai, egyre nyitottabbá váló világban létkérdés a jól alkalmazható idegennyelv-tudás megszerzése. Sok esetben az előfeltétele a munkába állásnak, a felsőfokú tanulmányoknak, de a mindennapi élet is számtalan olyan helyzetet teremt, amelyben idegennyelv-tudás nélkül nehézségbe ütközhetünk. Különösen fontos a nyelvismeret a magyar, tehát nem indoeurópai anyanyelvű ember számára. Hozzáférhető már és kulturális szokásaink részét képezik az idegennyelvű médiumok, természetessé váltak a külföldi utazások, tanulmányutak, Magyarországon tömegesen fordulnak meg turisták vagy külföldi munkaadók, munkavállalók.

A nyelvtanulás a személyiségfejlődés szempontjából is pozitív eredményeket hozhat. A nyelvtanulónak ugyanis lehetősége nyílik arra, hogy megértse más népek gondolkodását, kultúráját, megtanuljon elfogadni és tisztelni más értékeket. Ezáltal saját kultúráját is tágabb összefüggésben tudja értelmezni. Kíváncsi, hogy nyelvtudása birtokában nemzeti értékeinket is meg tudja ismertetni a külföldiekkel. Ezenkívül az idegennyelv-oktatás lehetőséget teremt a kommunikációs képesség általános fejlesztésére is, amely a mai, egyre személytelenebbé váló világban szintén fontos érték.

A nyelvtanítás céljai több síkon is megfogalmazhatóak:

- a kommunikatív kompetencia kialakítása;
 - ismeretek, információk közvetítése másik kultúráról, ezáltal új megvilágítást kaphatnak a magyar kultúra sajátosságai is;
- személyiségfejlesztő célok: nyitottság, tolerancia a másik ember iránt; a nyelvtanulási folyamat során kialakuló önállóság, szociális viselkedés a kiscsoporton belül.

9. évfolyam

Cél

Az előkészítő évfolyam számára álkészítő tantervet kellett összeállítani, hiszen – az eddigi tapasztalatok alapján – a hozzánk érkező diákok tudása gyakran bizonytalan, így a legalapvetőbb ismeretek rendszerezésével, ismételéssel kell kezdenünk. Természetesen a nyelvi előismeretekkel rendelkező gyerekekkel gyorsabb tempóban lehet haladni.

Az újonnan induló előkészítő évfolyamon fennáll egy másik probléma is: iskolánk számára nem ismeretes, hogy a beérkező gyerekeknek – eltekintve attól, hogy hány évet, milyen tempóban és milyen eredménnyel tanultak – lesz-e elég affinitásuk a kitűzött, nem könnyű célok megvalósítására. Mi mindenesetre szeretnénk biztosítani iskolánk minden diákja számára annak lehetőségét, hogy egyéni képességeinek, előismereteinek, igényeinek megfelelő maximális tudást szerezhessen. Elsőrendű célunk tehát:

- A nyelv megkedveltetése, a nyelvtanulás iránti érdeklődés felkeltése
- Olyan kommunikációs helyzetek teremtése, amelyekben a diák természetes eszközként tudja alkalmazni a nyelvet (életkori sajátosság és érdeklődési kör figyelembevételével.)
- A rendszeres munkára, toleranciára, logikus gondolkodásra, önfegyelmre és kitartásra nevelés
- A tanulást segítő eszközök célszerű használatának megismertetése (pl. szótárhasználat)

Követelmények

Nyelvtan (a témakörökbe integrálva tanítjuk, a témaköröknél feltüntetett óraszámokba beleértendők a nyelvtani ismeretek elsajátításához szükséges óraszámok is)

1. Személyes névmások, a szabályos igék ragozása,
Szórend, számok, határozott névelő
2. Udvarias felszólítás, határozott és határozatlan névelő
Számok 100-ig, többes szám
Melléknév a névszói állítmányban, tagadás
3. Főnevek tárgyesete, viel viele, und, oder
Möchte, tőhangváltós igék (essen, nehmen), aber
Összetett szavak
4. Von a birtokviszony kifejezésére
A mein birtokos névmás, eldöntendő kérdés
A személyes névmás tárgyesete
Gyenge főnevek
5. Haben, kein/keine
A doch használata
6. In + Tárgyeset
Elváló igekötők, időhatározók
Tőhangváltós igék (schlafen, sehen), sondern
7. Man, es gibt
Wissen, für, auf, über + Tárgyeset
Müssen, können
Személyes névmások tárgyesete
8. Wollen, a pontos idő
Ein/kein határozatlan névmás, jeder, alle
Földrajzi nevek
Dieser, diese, dieses mutatónévmás
9. Mögen, felszólító mód, trotzdem, deshalb
Werden, nicht(s) mehr
10. Részeseset, birtokos névmás
Dass + KATI szórend
Dürfen, elöljárószók részes esettel
11. Személyes névmások részes esete
Igék részes- és tárgyesettel
Elöljárószók részes esettel
12. Elöljárószók részes-és tárgyesettel

- Denn
 Legen/liegen, stellen/stehe, setzen/sitzen, hängen/hängen
 13.A Perfekt képzése, használata
 Jemand/niemand
 14.Elöljárószavak tárgy- és részes és birtokos esettel, birtokos eset
 15.Visszaható igék
 Névmási határozók
 16.Hasonlítás
 Melléknév fokozás
 Weil + KATI szórend
 Lassen, kérdőszóval bevezetett mellékmondatok
 17.Időhatározók, dátum kifejezése, sorszámnevek
 Földrajzi nevek
 Melléknév gyenge ragozása
 18.A melléknév erős és vegyes ragozása
 19.Az elbeszélő múlt (Imperfekt)
 Főnevesült melléknevek
 20.A szenvedő szerkezet jelen ideje

Témakörök

01. Operncafe, Zimmer frei, Hotel Imperial	Megszólítás, üdvözlés	4 óra
02. Namen..... Wie heißen Sie? Billig oder teuer?	Ausverkauf	
	Bemutatókozás, vásárlás	4 óra
03. Essen und Trinken	Étteremben, étkezések	4 óra
04. Wie geht,s?		
Visitenkarte		
Peter macht eine Party	Személyi adatok, harmadik személy bemutatása	6 óra
05. Familien - aus aller Welt	Család	6 óra
06. Wir leben aktiv		
Wohin gehen die Leute?	Napirend, vélekedés kifejezése	6 óra
07. Hast du heute Abend Zeit? Eine Nacht in Berlin		
Einladung	Szabad idő, Berlin nevezetességei	8 óra
08. Die Sprachschule " Corvina Lingva "		
Ungarisch lernen		
Farben - Länder - Sprachen	Nyelvtanulás. Idegen nyelvek	8 óra
09. Das Picknick, Radtour		
Der Einkauf	Élelmiszervásárlás	8 óra
10. Wie schmeckt,s?		
Essen gehen, der Frühstückstisch		
Im Restaurant	Étteremben	8 óra
11. Leute und Kleider		
Leute über Kleider, Warenhauser	Öltözködés, tetszés, nemtetszés kifejezése	11 óra
12. Möbelstücke		
Wohnwagenidylle		
Herzlich willkommen	Lakás, bútorok elhelyezése	11 óra

13.	Polizeiruf Urlaub mit Überraschungen, Einbruch in die Villa	Egy szokatlan nyaralás története	11 óra
14.	Wiener Geschichte Ein Ausländer in Wien	Közlekedés, Bécs nevezetességei	11 óra
15.	Morgens um halb sieben vor dem Badezimmer Am Telefon Wie schön - endlich ist die Familie zusammen!	Hétköznapiak, telefonálás, családi ünnepek	11 óra
16.	Schüler für alles - der Schülerservice Diákmunka		11 óra
17.	Endlich fahren wir auf Urlaub! Im Reisebüro Urlaubswünsche	Nyaralás	12 óra
18.	Haben Sie ein Zimmer frei? An der Rezeption - Wohnen im Hotel Szállodában		11 óra
19.	Schule macht Spaß! Die Schule - heute und gestern Schulen in Deutschland und in der Schweiz	Iskolai élet	12 óra
20.	Gute Besserung Wo fehlt es? Arztbesuch	Orvosnál, betegségek	11 óra
21.	Budapest anno Budapest nevezetességei, Rostock, Salzburg, Luzern bemutatása		11 óra

Összesen 185 óra. További 74 órát szánunk az életkori sajátosságoknak, adott szinten mozgó nyelvtudásnak megfelelően kiválasztott, autentikus szövegekkel való munkára a négy alapkészség tudatos fejlesztése céljából. Ezen foglalkozásokhoz használjuk a német nemzetiségi tagozat alsó évfolyamain oktatott köteteket (pl. Fit in der deutschen Sprache, Bunte Erde, LiLa), valamint ifjúsági magazinok cikkeit.

A továbbhaladás évvégéig elérendő feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- köznyelvi beszélgetés vagy monologikus szöveg lényegét megérteni.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- köznyelven megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákban rendezett válaszokat adni;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni;
- társalgást követni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas, köznyelven megírt szöveget elolvasni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről megkülönböztetni;

- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 150 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 150 szavas köznyelven megírt szövegben fontos információt megtalálni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- kb. 150 szavas köznyelven megírt szöveg lényegét megérteni;
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai illetve irodalmi szöveget követni.

Íráskészség

A tanuló legyen képes

- kb. 100 szavas, tényszerű információt közvetítő, néhány bekezdésből álló szöveget írni;
- gondolatait változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával, logikai összefüggések alapján szöveggé rendezni, egyszerű közléseket írásban megfogalmazni;
- különböző szövegfajtákat létrehozni;
- változatos közlésformákat (leírás, elbeszélés, jellemzés) használni.

Az iskola pedagógiai programjának értelmében a diák az idegen nyelv tanulásának első évében csak akkor utasítható évfolyamismétlésre a nyelvből elért elégtelen osztályzat alapján, ha a tanulmányi követelményeket mulasztás miatt nem tudta teljesíteni. Az elégtelen osztályzat helyett a nevelőtestületi határozat a „felzárkózásra szorul”, s ebben az esetben a nevelőtestület mindent megtesz annak érdekében, hogy a következő évfolyam végére a tanuló a meghatározott követelményeknek eleget tudjon tenni. Az iskola felzárkóztató felkészítést szervez a tanulónak, amelyhez szükséges időkeret az egyéni foglalkozások terhére rendelkezésre áll. Ilyen esetben a szaktanár bevonja a szülőket is a tanulási probléma megoldásába, s ha kell, külső intézmény segítségét is igénybe veszi.

10. évfolyam

Cél

A 10. évfolyamos diákok tehát 259 órában tanulták a célnyelvet. Ez idő alatt megismerkedtek az idegen nyelvi foglalkozások feladat- és szövegtípusaival, szókincsük bővült, megértik a tanár célnyelvi óravezetését, önbizalmuk lehetővé teszi számukra, hogy az órai munkában egyénileg, párban vagy csoportban eredményesen vegyenek részt, órán kívüli feladataikat önállóan megoldják. Önértékelésük fejlett és reális: ismerik erős és gyenge pontjaikat. Továbbra is fontos motivációjuk fenntartása és további fejlesztése.

Cél, hogy a 10. évfolyam végére a diákok eljussanak egy olyan szintre, melyen számukra ismert témakörökben, életszerű helyzetekben képesek információt kérni és kapni. Megértik a hosszabb terjedelmű, autentikus hallott vagy olvasott szöveg lényegét, abból ki tudják szűrni a lényeges információt. Képesek több mondatból álló szöveget szóban és írásban létrehozni. Szókincsük elég fejlett ahhoz, hogy az ismert témakörökhöz kapcsolódó témákról szóban és írásban információt tudjanak cserélni.

A tanulók megértenek olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őket közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, vásárlás, helyismeret, állás). Az egyszerű és rutinszerű nyelvi helyzetekben tudnak kommunikálni úgy, hogy egyszerű és direkt módon információkat cserélnek családi vagy mindennapi dolgokról. Le tudják írni nagyon egyszerű formában a viszonyulásukat valamihez, a közvetlen környezetükben és olyan területeken, amelyek a legalapvetőbb szükségleteket érintik.

Követelmények

Nyelvtan (a témakörökbe integrálva tanítjuk, a témaköröknél feltüntetett óraszámokba beleértendők a nyelvtani ismeretek elsajátításához szükséges óraszámok is)

Unterwegs Neu A tankönyv

A szenvedő szerkezet

A feltételes mellékmondat

„Wenn”, „ob” kötőszó

Időhatározó mondatok (wenn,als,bis,seitdem)

„Obwohl”

A zu + főnévi igeneves szerkezet

A célhatározói mellékmondat: „damit” és „um....zu”

Nicht einmal / sogar

Vonatkozó mondat
Je....desto, je...umso
Melléknévragozás (ismétlés)
Főnévvé vált melléknevek
Módbeli segédigék feltételes módú alakjai
A feltételes mód jelen ideje

+ az Unterwegs Neu B munkafüzet nyelvtani anyagának kb. a fele

Témakörök (egy-egy témakörre ismétléssel, számonkéréssel együtt 15 tanítási órát tervezünk. Ez összesen 135 óra. További 50 órát szánunk az életkori sajátosságoknak, adott szinten mozgó nyelvtudásnak megfelelően kiválasztott, autentikus szövegekkel való munkára a négy alapkészség tudatos fejlesztése céljából. Ezen foglalkozásokhoz használjuk a német nemzetiségi tagozat alsó évfolyamain oktatott köteteket (pl. Fit in der deutschen Sprache, Bunte Erde, LiLa), valamint ifjúsági magazinok cikkeit.

Unterwegs Neu A tankönyv anyagából

1. Macht Deutschlernen Spaß?
Einander kennen lernen
Deutsche Briefpartner finden
2. Wo wir wohnen
Wohntypen
Mein Zuhause
Stadt und Land
3. Internet
ALDI informiert
Bei Euro – Spar
Einkaufen? Dann online
4. Mode für Mädchen und für Jungen
Schuluniform
5. Familienleben
Familie: gestern und heute
6. Lieben und geliebt werden
7. Wäre das ein Beruf für mich?
Berufe
Was wird aus mir?
Kind oder Karriere?
8. Traditionen in der Schweiz
Die Schweiz ist wunderschön
9. Fit für Sport
Ohne Stress leben
Sportarten

A továbbhaladás évvégéig elérendő feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- köznyelvi beszélgetés vagy monologikus szöveg lényeges pontjait megérteni.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrákban rendezett válaszokat adni;
- választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni;

- társalgásba bekapcsolódni, álláspontot, véleményt kifejeíteni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 200 szavas, köznyelven megírt szöveget elolvasni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 200 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megtalálni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- kb. 200 szavas köznyelven megírt szöveg felépítését megérteni;
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai vagy irodalmi szöveg lényeges pontjait megérteni.

Íráskészség

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas, tényszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló, szöveget írni;
- gondolatait változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával, logikai összefüggések alapján bekezdésbe rendezett szövegben megfogalmazni;
- különböző szövegfajtákat létrehozni;
- változatos közlésformákat használni

11. évfolyam

Cél

Mivel napjainkban az idegen nyelvek modern, kommunikációra épülő ismerete elengedhetetlenül fontos, ezt a tényt a diákokban is tudatosítani kell. A mindennapi realitások ismeretében elsődleges célunk, hogy a diákok olyan képességek, készségek és ismeretek birtokába jussanak, melyek segítségével a mindennapi életben sikeresen tudjanak kapcsolatokat kiépíteni. Célunk, hogy a tanulók a 11. osztály végére ne csak megismerjék és tudják a nyelvet, hanem azt meg is kedveljék, s tudásukat minden lehetséges helyzetben alkalmazzák. A kommunikáció és a kapcsolattartás legfontosabb eszköze a nyelvtudás, de a német nyelvű országok kultúrájának, gondolkodásmódjának megismerése, elfogadása és tiszteletben tartása is szorosan hozzátartozik ehhez. Ennek a tudatosításával hozzájárulhatunk ahhoz is, hogy az egymás iránti tisztelet, a másság elfogadása a diákok számára egymás között is természetes legyen.

Iskolánk minden diákjának biztosítani szertnénk annak a lehetőségét, hogy egyéni képességeinek, előismereteinek, igényeinek megfelelő maximális tudást szerezhessen. Alapvető célunk, hogy tanulóink sikeres érettségi vizsgát tegyenek. Már a 11. osztály végére el kell juttatnunk őket odáig, hogy igényük legyen az önálló tanulásra, ismeretszerzésre. A jobb képességű, szorgalmasabb diákokat pedig arra biztatjuk, hogy ismereteiknek és távolabbi terveiknek megfelelően válasszanak a majdani közép-, vagy emelt szintű érettségik kínálatából. A megfelelő tudás elsajátításához vezető út rögös, ezt az utat teszik a sikerélmények kellemesebbé. Ezeket a sikereket a tanórák alatt és az iskola falain kívül is próbáljuk - például csereutakkal, diáklevelezéssel - biztosítani. A célok megvalósításában igen fontos, hogy a négy nyelvi alapkészséget: a beszédet, az írott és hallott szövegek értését, az olvasást és az írást egyaránt harmonikusan fejlesszük. A diákok jussanak el ebben a tanítási - tanulási folyamatban odáig, hogy igényük legyen az önálló tanulásra, ismeretszerzésre, önművelésre.

Követelmények

Nyelvtan (a témakörökbe integrálva tanítjuk)

Az Unterwegs Neu B munkafüzet nyelvtani anyaga

Az időpontok és időtartamok kifejezésének német nyelvi formái

A können, dürfen és a wollen módbeli segédigék másodlagos jelentései

A módbeli segédigék másodlagos jelentéseinek rendszerezése

A fontos vonzatos igék

A szenvedő igeragozás Perfekt és Futur I alakja

A beálló melléknévi igenév

Melléknévi igeneves szerkezetek és mellékmondatok viszonya, átalakítása

Az ohne ...zu, anstatt ... zu + Infinitiv szerkezetek

A szükségesség és a lehetőség kifejezése a habenzu, sein zu + Infinitiv szerkezetek segítségével

Az főnévi igenevek rendszere
 A zu nélküli főnévi igenévvel járó igék
 A scheinen zu + Infinitiv szerkezet
 A megengedő mellékmondat
 A módhatározói mellékmondat
 A je umso/desto kötőszós hasonlító mondat
 Az als ob, als wenn, anstatt dass, ohne dass, indem, wie, falls, ehe, obwohl, sobald alárendelő kötőszók
 A függő beszéd - Konjunktiv I, Indirekte Rede - igeidők és -módok függő beszédben
 A tagadás lehetőségei
 A szórend összefoglalása
 A szóösszetétel szabályai és lehetőségei
 Szóképzés - főnévi, melléknévi és igei képzők rendszerezése
 Fordítástechnikai ismeretek

Témakörök

Az Unterwegs Neu B tankönyv (még nem jelent meg) további témáira 135 órát tervezünk. További 50 órát szánunk kisebb lélegzetvételi irodalmi művek és más autentikus szövegek olvasására és feldolgozására.

A továbbhaladás évvégéig elérendő feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- köznyelvi beszélgetést vagy monologikus szöveget különösebb nehézség nélkül megérteni.

Beszédképesség

A tanuló legyen képes

- árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrákban rendezett válaszokat adni;
- választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni;
- társalgásban más véleményét kikérni, álláspontját megvédeni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 250 szavas, köznyelven megírt szöveget elolvasni;
- kb. 250 szavas szövegben lényeges információt a lényegtől megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 250 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 250 szavas szövegben fontos információt megtalálni;
- kb. 250 szavas szövegben specifikus információt azonosítani;
- kb. 250 szavas köznyelven megírt szöveget anyanyelven és/vagy célnyelven összefoglalni;
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai vagy irodalmi szöveg különösebb nehézség nélkül megérteni.

Írásképesség

A tanuló legyen képes

- kb. 200 szavas, tényszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló, szöveget írni;
- gondolatait és érzelmeit változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával, logikai összefüggések alapján bekezdésbe rendezett szövegben megfogalmazni;
- különböző szövegfajtákat létrehozni;
- változatos közlésformákat használni.

12. évfolyam

Cél

A tanuló ismert témakörben szóban és írásban tud információt cserélni, szöveget megérteni és létrehozni. Nyelvtudását önállóan szinten tartja, illetve szakmai érdeklődésének megfelelően továbbfejleszti. Nyelvtudása segítségével képes képet alkotni más országok népeiről és kultúrájáról.

Beszédértés (hallás):

A tanuló értse meg a hétköznapi témájú rövidebb beszélgetések, interjúk lényeges információit, alapvető kommunikációs szándékát. Legyen képes egy hallott szövegből az adott helyzetben szükséges információkat megérteni.

Beszédkészség:

A tanuló legyen képes részt venni saját érdeklődési körébe eső, tanulmányaiban előforduló vagy általános érdeklődésre számot tartó témákról szóló beszélgetésekben. A tanuló legyen képes megoldani a mindennapi élet feladatait.

Szövegértés (olvasás):

A tanuló legyen képes megérteni a széles olvasóközönségnek szóló, választékos köznyelven íródott, változatos típusú szövegeket, amelyek témája közel áll a mindennapi tapasztalataihoz. A szövegek és a feladatok tegyék lehetővé, hogy a tanulóknak alkalmaznia kelljen az életben általában használatos olvasási módokat (globális, szelektív, részletes értés.)

A tanuló legyen képes szöveg értelmezéséhez felhasználni a szöveg szerkezeti sajátosságait és a szövegösszefüggést. Ennek alapján legyen képes lényeglátó módon a szöveget áttakintó mondat (Übersichtssatz) megalkotására. Jusson el ifjúsági regény önálló elolvasásának és adott szempontok szerinti feldolgozásának a szintjére.

Íráskészség:

A tanuló legyen képes érthetően kifejezni magát a mindennapi élet általánosan használt szövegfajtáiban. Ezen felül legyen tisztában kommentárok és tartalmi összefoglaló (Inhaltsangabe) szerkesztésének a szempontjaival és technikájával.

Követelmények:

Nyelvtan (a témakörökbe integrálva tanítjuk)

- Az alapnyelvtanba nem tartozó kiegészítő ismeretek megtanítása.
- Az ige-főnév és melléknévvonzatok nehezebb esetei
- különleges többesszámok
- azonos alakú, de több jelentésű szavak
- árnyalatok a magyar illetve német szavak jelentésében
- igék különleges Präteritum és Perfekt formái
- a Konj. alakok ismételése és elmélyítése
- elváló és nem elváló igekötők

Témakörök (egy-egy témakörre 14 órát tervezünk)

A tanuló tudjon az életkorának és az érdeklődésének megfelelő szituációkban az alábbi témákon belül kommunikatív feladatokat megoldani.

1. Egyén és család

Személyes vonatkozások

Családi élet és ünnepek

2. Ember és társadalom

Mindennapi élethelyzetek

A fiatalok kapcsolatai, értékek és konfliktusok

Tágabb közösségekhez tartozás, szokások, ünnepek és hagyományok

Hátrányos helyzetű és elesett emberek segítése, diszkrimináció

3. Idegenforgalom, országok közötti kapcsolatok

Utazási lehetőségek és módok

Hazánk megismertetése a külföldiekkel

A célország(ok) nevezetességei és szokásai

Egy körutazás megszervezése

Az Európai Unió

4. Környezetünk
 - Szűkebb és tágabb lakóhely
 - Természeti környezetünk
 - Környezetvédelem
 - Falu és város
5. Iskola és életpálya
 - A saját iskola
 - Egy célnyelvi iskola összehasonlítása az itthonival
 - Felsőoktatás és munkába állás
 - Megélhetés és jövedelmi viszonyok
 - Munkavállalás nyáron, munkakörülmények hazánkban és külföldön
6. Életmód, egészség és betegség
 - Az egészséges életmód
 - Étkezési szokások, gyorséttermek
 - Lelki egészség
 - Természetgyógyászat
7. Szabadidő, művelődés
 - Hobbi, érdeklődés, önkifejezés
 - Sportolási lehetőségek, veszélyes sportok
 - Szórakozás, modern és klasszikus zene
8. Országismeret
 - A célnyelv helyzete a világban
 - Találkozások a célország(ok) irodalmával és művészetével
 - Tájékozódás a célország(ok) politikai, társadalmi és gazdasági életéről
9. Tudományos és technikai műveltség
 - A tudomány és a technikai eszközök szerepe mindennapjainkban
 - A célország(ok) közismert technikai és tudományos csúcsteljesítményei
10. Aktuális témák
11. Egy német nyelvű ifjúsági regény közös feldolgozása
12. A német irodalom egy klasszikus művének a közös feldolgozása
13. Egy ifjúsági regény önálló feldolgozása eredményének a bemutatása

A továbbhaladás évvégére elérendő feltételei:

A négy alapkészségre vonatkozó elérendő céloknak az általános értékelési szempontok szerinti legalább 50 %-os teljesítése.

13. évfolyam

Cél

Legyen képes a tanuló hosszabb, nyelvileg bonyolultabb közlésformák gondolatmenetének követésére, kommunikációs szándékának megértésére több beszélő esetén is.

Legyen képes beszélgetést folytatni az általánosabb, összetettebb témákban, álláspontját, véleményét szabatosan, összefüggően kifejezni. Legyen képes a mindennapi élet feladataiban árnyaltabb kommunikációra is. Beszéde legyen összefüggő és tartsa be a nyelvhelyesség szabályait.

A tanuló legyen képes megérteni általánosabb jellegű, mindennapi tapasztalataihoz nem feltétlenül közelálló, elvontabb témájú szövegeket. Legyen képes értelmezni a szövegben megjelenő szándékokat, véleményeket, elkülöníteni érveket és ellenérveket, tényeket és véleményeket. Legyen képes olyan szépirodalmi szövegek megértésére, amelyek témájuknál, nyelvi megformáltságuknál fogva, széles olvasóréteg számára hozzáférhető.

A tanuló legyen képes árnyaltan, gondolatai elrendezésére fokozottan ügyelve kifejezni magát a mindennapi tapasztalati világtól távolabb eső, általánosabb, összetettebb témákban. Használjon változatos szókinccset, mondanivalójának megfelelően komplex mondat szerkezeteket, írásművét logikusan szerkessze és tagolja. Írásban vegye figyelembe a mindennapi élet feladataihoz használt szöveg típusok műfaji jellemzőit és különböző közlésformák (pl. elbeszélés, leírás, érvelés) sajátosságait.

Követelmények

Nyelvtan

A 12. évfolyamban az eddigi 814 óra után új nyelvtani rész nem nagyon kerülhet elő, legfeljebb "csemegézni" érdemes a ritkábban használatos, bonyolultabb grammatikai konstrukciók között. Ez részben a rendelkezésre álló tesztfeladatok alapján, részben az anyanyelvi tanárok kínálata alapján képzelhető el. Mindamellett folyamatosan szükség van az eddig tanultak ismételtesére, elmélyítésére, szintentartására.

Témakörök (a 15 témakörön belül megadott lehetséges témákból való válogatás alapján egy-egy témakörre 11 órát tervezünk)

A 13. évfolyamban átdolgozandó témák megegyeznek az emelt szintű érettségi követelményrendszerével, illetve mindez kiegészül a DSD-vizsga elvárásaival.

Az **emelt szintű érettségi**hez szükségesek bizonyos kulturális ismeretek és interkulturális készségek:

A. Országismeret

A tanuló rendelkezzen a legfontosabb földrajzi, történelmi, gazdasági, kulturtörténeti és politikai ismeretekkel, melyek arra az országra, vagy azokra az országokra vonatkoznak, ahol a lakosságnak az illető nyelv az anyanyelve, vagy ahol ez az ország egyik hivatalos nyelve. Olyan nyelvek esetében, melyek több ország hivatalos nyelvei, a tanuló rendelkezzen ismeretekkel az anyaországon kívüli országokról is.

B. Társadalomismeret

A tanuló rendelkezzen ismeretekkel az adott ország(ok) mindennapi életéről, az életkörülményekről, a társadalmi érintkezés szokásairól, az adott társadalom alapértékeiről, az ünnepekről és rítusokról.

C. Interkulturális tudatosság és készségek

A tanuló legyen tudatában hazája és a célnyelvi ország(ok) kultúrája közötti hasonlóságoknak és különbségeknek, tudja közvetíteni saját kultúrája értékeit. Tudjon élni azokkal a lehetőségekkel, melyek révén személyes és szakmai életútja során kapcsolatba kerülhet a célnyelv használóival.

A 13. évfolyamon az emelt szintű érettségi követelményei kiegészülhetnek a **DSD-vizsga** speciális követelményeivel:

1. Natur und Umwelt: Wetter, Energie, Luft und Wasser, Müllverwertung
2. Kultur und Wissenschaft: Architektur, Musik, Literarische Gestalten, Theater, Medizin, Astronomie
3. Tradition und Region: Feste, Folklore, Dialekt, Karneval
4. Technik und Fortschritt, Computer, Internet, Lasertechnik, Datenschutz, Genmanipulation, Atomkraftwerk
5. Mobilität und Verkehr: Auto, Transport, Geschwindigkeiten, Reisen, Tourismus
6. Individuum und Gesellschaft: Nachbarn, Anpassung, Protest, Mode, Schuluniform
7. Medien und Konsum: Presse, Kino, Fernsehen, Werbung, Einkaufen
8. Politische Prozesse: Grundrechte, Parteien, Wahlen, Opposition, Kontrolle, Demonstration
9. Szene und Subkultur: Randgruppen, Minderheiten, Sekten, Drogen, Diskotheken
10. Sport und Freizeit: Verein, Meisterschaften, Fitness, Extremsport
11. Alltag und Familie: Wohnung, Verwandtschaft, Haustier, Spiele, Großeltern, Tod
12. Jugend -und Erwachsenenwelt, Liebe, Freundschaft, Konflikt, Rauchen, Pickel
13. Schule und Ausbildung: Schulordnung, Noten, Lehrer, Klassenzimmer, Lehre, Praktikum, Prüfungsangst
14. Wirtschaft und Arbeitswelt: Industrie, Landwirtschaft, Arbeitslosigkeit, Streik
15. Vergangenheit und Gegenwart: Persönlichkeiten, Gedenktage, Exil

Német mint második idegen nyelv - részletes tanterv

A következő óraszámokban dolgozunk:

9.évf.	10.évf.	11.évf.	12.évf.	13.évf.
37×5	37×3	37 ×3	37×3	33 ×3
185 ó	111 ó	111 ó	111 ó	99 ó
Összesen: 617 óra				

Célok és feladatok

A Lovassy László Gimnáziumban a német mint második idegen nyelv tanítása azon tanulókat érinti, akik az intézményben kezdik el a német nyelv tanulását. A 9. , az úgynevezett nyelvi előkészítő évfolyam bevezetése lehetővé teszi ezen diákjaink számára, hogy biztosabb, használhatóbb, előbb nyelvtudást szerezzenek, melynek birtokában megfelehetnek a középszintű érettségi vizsga követelményeinek. Célunk az, hogy a második idegen nyelv ismeretével olyan eszköz kerüljön a tanulók kezébe, melyet további életük során bármikor felhasználhatnak személyiségük, kultúráltságuk, ismereteik gazdagítására. Szerezzenek olyan készségeket, melyek segítségével középiskolai tanulmányaik befejeztével önállóan is folytatni tudják a nyelvtanulást. A második nyelv tanulását megkönnyítheti az első nyelv elsajátítása során nyert tapasztalat, hiszen a célnyelvű órávezetés, a feladat- és szövegtípusok, munkaformák és követelmények már ismertek. Ezenfelül támaszkodhatunk a pozitív transzfer jelenségére a szókincs és a nyelvtan területén is, hisz a diákok már bizonyos angol nyelvtudással kezdik a második idegen nyelv tanulását. A diákok nyelvtanulási stratégiái és önbizalma szintén támogatják az újabb nyelv tanulását.

Követelmények

A 13. évfolyam végére a tanuló legyen képes felkészülés nélkül folyamatosan beszélni legalább öt percig egy a mindennapi életből vett témáról. Tudja megfogalmazni véleményét az adott témáról, és megindokolni azt. Tudjon az e témákhoz kapcsolódó élethelyzetekben beszélgetést kezdeményezni, kérdésekre válaszolni, szerepjátékokban reagálni. Mindenapi témáról szóló normál beszédtempójú szöveget (legyen ez élő beszéd, hang- vagy videoazetta) legyen képes követni, lényegét megérteni. Tudjon német nyelvterületen gyakran használt kérdőíveket, nyomtatványokat megérteni és kitölteni. Értse meg német nyelvű apróhirdetések, reklámok, ismertetők szövegét. Tudjon írni legalább 100 szóból álló fogalmazást ismert témakörből. El kell boldogulnia baráti levél, meghívás, esetleg kérvény írásában. Használja biztonsággal a kétnyelvű nagyszótárt és az egynyelvű tanulói szótárt.

9. évfolyam

Évi óraszám: 185

Témakörök (egy-egy témára 15 órát fordítunk)

- Én és a családom: családtagok, rokonok, személyi adatok; névjegykártya, foglalkozások; családi ünnepek, rokon látogatás, születésnap, parti
- Az otthon. A szűkebb környezet: a lakás bemutatása; a lakószoba bemutatása. Emberi kapcsolatok: barátság .
- Tágabb környezetünk: falu, kisváros, egy világváros (Berlin) bemutatása, más nemzetek, nemzeti zászlók.
- Étkezés: étkezési szokások nálunk és más országokban; egyszerű ételek és ételreceptek; éttermek és gyorséttermek összehasonlítása, cukrászda ,kávézó, étkezés étteremben, éttermi meghívás.
- Utazás: utazási előkészületek; nyaralás itthon és külföldön, szállodai szobafoglalás
- Szabadidő és szórakozás: kedvenc sport, kerékpározás, piknik, gyűjtemények; sport az iskolában és az iskolán kívül; videó, és olvasás; kulturális események; múzeumlátogatás, a mozi világa; a modern és a klasszikus zene.
- A munka világa: napirend, órarend, iskolai elfoglaltságok, irodai munka, munkavállalás nyáron, diákmunka
- Országismeret: találkozások a célország kultúrájával, nevezetes műemlékek.
- Vásárlás: modern híradástechnikai eszközök, élelmiszerek vásárlása, zöldségfélék vásárlása piacon, ruházati cikkek vásárlása áruházban.
- Nyelvtanulás: beiratkozás nyelviskolába
- Ruházkodás: alapvető ruhadarabok, divat, emberek külső bemutatása.
- Közlekedés: városi közlekedés busszal, villamossal, metróval, útbaigazítás, közlekedés lakóhelyen kívül vonattal, repülővel, hajóval, autóstoppal.

Tartalom

a) Kommunikációs szándékok

Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

megszólítás	Entschuldigung, ...
köszönés, elköszönés	Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!Grüß Gott! Hallo!, Bis bald,
bemutató, bemutatkozás	Das ist Peter. Ich heiße ..., Angenehm, Es freut mich, Mein Name ist
érdeklődés hogyanlét iránt és arra reagálás	Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir? Was fehlt dir?..., Was hast du?....
engedélykérés és arra reagálás	Kann ich das Fenster öffnen? Ja, bitte.
köszönet és arra reagálás	Danke! Bitte!Vielen Dank!
bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! Kein Problem! Macht nichts!
gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Herzlichen Glückwunsch zum...! Danke. Fröhliche Weihnachten., Viel Spaß!, Alles Gute!, Gute Besserung!

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

sajnálkozás	Es tut mir Leid! Leider Haben wir keinen....
öröm	Toll! Zum Glück..., Ich freue mich , dass...
elégedettség, elégedetlenség	Es ist prima, dass ..., Schade,dass...., Na so was....!
csodálkozás	Oh, das ist aber schön! Wunderbar...!, Das ist ja toll...!, Wirklich?...
remény	Ich hoffe, dass
bánat	Schade, dass
bosszúság	Schon wieder...!, Das ist aber schlimm!..., Schrecklich!, So ein Pech!

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da hast du (nicht) Recht.
egyetértés, egyet nem értés	Ja, das stimmt! Nein, du hast nicht Recht! , Das finde ich nicht!..., Es ist gar nicht so schön!...,Also, gut!
tetszés, nem tetszés	Das finde ich gut / blöd! / Das gefällt mir (nicht)! , Das ist doch zu groß! Das ist ja fantastisch!
ígéret	Ich mache das schon!
dicséret, kritika	Klasse! Blödsinn!
akarat, kívánság, képesség, lehetőség	Ich will, ich möchte, ich kann, ich soll, ich muss, ich darf
szándék	Ich will..., Ich habe vor,...
véleménykérés és arra reagálás	Was meinst du dazu?...,Meiner Meinung nach,... Ich meine, glaube, denke,...Es ist mir wichtig, dass....Für mich ist...., Ich finde

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

dolgok, személyek megnevezése, leírása	Das ist... Meine Mutter ist...Ich zeige dir....
események leírása	Zuerst..., dann...,zum Schluss..., Es war einmal
információkérés, információadás	Wie ist ...? Prima. / Wie alt bist du? 12 / Weißt du...? / Können Sie mir bitte sagen...?
igenlő vagy nemleges válasz	ja, nein, nicht, kein, doch,...Dazu habe ich keine Lust,... Das geht leider nicht...,Natürlich..., Und wie!... Gerne!..., Um keinen Preis!..., Kommt nicht in Frage
tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht),... Ich weiß nicht, ob..., Ich kenne es doch!
bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß es (nicht) genau..., Da bin ich nicht sicher..., Eigentlich ja..., Ich weiß nicht so recht..., Sicher!

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

kérés	Gib mir bitte ...! / Kannst du bitte...? Ich möchte..., Ich hätte gern
-------	--

tiltás, felszólítás	Schreib noch nicht! Öffne die Tür!
javaslat és arra reagálás	Möchtest du...? Ja, gerne! / Können wir gehen? , Warum denn nicht!, Hast du Lust auf/ zu...?, Lust hätte ich schon....
meghívás és arra reagálás	Kommst du mit? Ja. Nein, es tut mir Leid...., Ich möchte dich zu... einladen..., Ich habe schon was vor..., Danke für die Einladung
kínálás és arra reagálás	Noch ein Stück Kuchen? Ja, bitte. Nein, danke....,Nimm noch....!, Darf ich dir.... anbieten?

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

visszakérdezés, ismétléskére	Wie bitte?... Wiederholen Sie bitte!..., Sag es noch einmal!..., Wieso?... Was ist das eigentlich?... Nicht wahr?...
nem értés	Ich verstehe nicht..., Ich habe es nicht verstanden.
betűzés kérése, betűzés	Buchstabiere bitte!
felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Kannst du bitte langsamer /lauter sprechen?... Sprechen Sie bitte langsamer!..
megerősítés	Ja, das stimmt..., Ich bin auch der Meinung!.

b) Fogalomkörök:

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezései		
Cselekvés, történes, létezés kifejezése	jelenidejűség	sein, es gibt Präsens, Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben	Ich bin heute zu Hause. Hier gibt es keinen Hamburger. Die Sonne scheint schön. Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.
	múltidejűség	Perfekt/ drei Formen des Partizip Perfekts	Wir haben den Brief vorgelesen. Was hat du mitgebracht? Ich habe viel gelernt.
	jövőidejűség valószínűség kifejezése	werden	Ich werde da sein.
	egyéb igék személytelenség visszaható igék	werden wissen, kennen Es Sich setzen, sich(D) waschen	Er wird bestimmt zu Hause sein Ich weiß nicht. Ich kenne ihn nicht. Es ist kalt. Es regnet Wir setzen uns. Ich kämme mir die Haare.
	Birtoklás kifejezése	haben, gehören	Ich habe einen Bruder. Die Tasche gehört mir.
	a birtokos szerkezet	Wessen? von, -s	das Buch von Peter, Peters Geschichte, die Stunden dieses Schülers
	a tagadás	Possessivpronomen Kein, keine ,kein	Das ist meine Familie. Ich habe keinen Freund.
Térbeli viszonyok	irányok, helymeghatározás		hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten...

igepárok országnevek		Präpositionen mit dem A/D: an, auf, hinter, in, neben, über, unter vor, zwischen	Die Vase steht auf dem Tisch. Ich gehe ins Kino.
		Präpositionen mit dem Akkusativ: durch, um	Gehen Sie durch den Park!
		Präpositionen mit dem Dativ: bei, zu, von	Die Bücher sind bei Karl. Ich komme von meiner Oma
		Stellen-stehen, legen- liegen,hängen-hängen Die Schweiz, Die Vereinigten Staaten	Wir legen das Buch auf das Regal. Es liegt auf dem Regal. Wir fahren in die Schweiz. Ich studiere in den Vereinigten Staaten.
Időbeli viszonyok	Gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, immer, nie	Ich gehe jeden Morgen in die Schule.
	időtartam	wie lange?	eine Woche, von ... bis,
	Időpont	in, um, am, wann?	den ganzen Tag, Tag und Nacht, im Winter, um 8 Uhr, am Freitag, diesen/letzten/vorigen/ nächsten Monat
	időbeli korlátozás	Erst, nur,schon, noch, nicht mehr	Ich komme erst gegen Abend.
Mennyiségi viszonyok	határozott mennyiség	Tőszámnév	eins, zwei, eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	Határozatlan számnév sorszámnév	Viel, viele, wenig, wenige Heute sitzen wir in der ersten Reihe.
Minőségi viszonyok	a tárgyak, személyek milyensége	Wie? A melléknév gyenge, vegyes és erős ragozása Welcher?, was für ein?	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima. Wir haben einen kleinen Hund.
	összehasonlítás	A mellékevek fokozása	Peter läuft schneller als ich.
Modalitás	felszólítás	mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen (Präsens)	Ich möchte ein Eis. Er kann nicht schwimmen. Er will nach Hause. Komm morgen wieder! Esst schnell! Nehmen Sie bitte Platz!
Esetviszonyok	névszók a mondatban	Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv	Ich zeige den Schülern Bilder. Das ist das Foto meiner Freundin.
	névmások a mondatban,a névszók sorrendje egyszerű igei vonzatok névmási határozószó		Ich gebe meiner Mutter das Buch. Ich gebe es ihr. Wir denken oft an die Großmutter. Ich freue mich darauf.
Logikai viszonyok	mellérendelések	Denn, weil, deshalb, trotzdem	Er ist müde, trotzdem geht er nicht schlafen.
	alárendelés	Dass KATI szórend fogalma	Ich habe nicht gehört, dass Peter krank war. Wir wissen nicht, wann er kommt.
Szövegösszetartó eszközök	kötőszók,		und/oder/aber/denn, nicht nur...
	névelők, a főnév nemének fogalma	Határozott Határozatlan	sondern, der, die das ein, eine
	névmások	Személyes, birtokos mutató	ich, mich, mir, mein, dieser, jener, jemand, niemand
	határozatlan általános alany		man, einen, einem

A továbbhaladás évvégére teljesítendő feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kéréseket és utasításokat követni
- a kétnyelvű óravezetést követni
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket és közléseket megérteni
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűrni
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérteni;
- a tanár egyszerű szemantizációit megérteni
- a leckéhez tartozó hanganyag lényegét megérteni, az ahhoz kapcsolódó egyszerű feladatokat megoldani.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett válaszokat adni
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, kéréseket közvetíteni
- megértési problémák esetén segítséget kérni
- egyszerű párbeszédben részt venni
- tudjon egyszerű képről néhány mondatban beszélni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálni
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérteni, azt felolvasni
- egyszerű, képpel illusztrált történetet követni
- egyszerű autentikus szövegekből lényeges elemeket megérteni (felirat, reklám, cím)

Íráskésztség

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szavas mondatokat helyesen leírni
- egyszerű közléseket tanult minta alapján írásban megfogalmazni
- egyszerű, strukturált szöveget (pl. baráti üzenet, üdvözlés) létrehozni
- egyszerű szöveg lemásolására
- ismert elemekből álló egyszerű szöveget diktálás után leírni.

Az iskola pedagógiai programjának értelmében a diák az idegen nyelv tanulásának első évében csak akkor utasítható évfolyamismétlésre a nyelvből elért elégtelen osztályzat alapján, ha a tanulmányi követelményeket mulasztás miatt nem tudta teljesíteni. Az elégtelen osztályzat helyett a nevelőtestületi határozat a „felzárkózásra szorul”, s ebben az esetben a nevelőtestület mindent megtesz annak érdekében, hogy a következő évfolyam végére a tanuló a meghatározott követelményeknek eleget tudjon tenni. Az iskola felzárkóztató felkészítést szervez a tanulónak, amelyhez szükséges időkeret az egyéni foglalkozások terhére rendelkezésre áll. Ilyen esetben a szaktanár bevonja a szülőket is a tanulási probléma megoldásába, s ha kell, külső intézmény segítségét is igénybe veszi.

10.Évfolyam

Évi óraszám: 111

Témakörök (egy-egy témakörre 13 órát tervezünk)

- Iskola: az iskola régen és ma, tantárgyak, osztályzatok, a célnyelvi iskola összehasonlítása az itthonival, az ideális iskola és az ideális tanár, osztálykirándulás megszervezése, tanulás otthon, továbbtanulás
- Egészség, betegség: az emberi test részei, a különböző betegségek, azok tünetei, orvosi vizsgálat, kórház, operáció, babonák, szokások a betegségek gyógyításával kapcsolatban
- Budapest: Budapest nevezetességei, közlekedés Budapesten.
- Városok német nyelvterületen: Bécs, Rostock, Luzern, Salzburg
- Nyelvtanulás: amit a német nyelvről tudni kell, a nyelvtanulás fontossága, nyelvtanulási lehetőségek, tanulási módszerek, tanulói típusok, tanulás nyelviskolában, német nyelvű levelezés
- Az otthon: lakóhelyünk, lakástípusok, a lakás berendezése, kert, ezek előnyei, hátrányai, jószomszédi viszonyok, szűkebb és tágabb környezetünk, a vidéki és a városi élet hátrányai, előnyei.
- Háztartás: modern háztartási gépek, házimunka, kerti munka, a nők helyzete, gyereke nevelés.

- Emberi kapcsolatok: barátság, szerelem, az ideális partner, az ember külső, belső tulajdonságai, harmonikus együttélés.

Tartalom

- Kommunikációs szándékok

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Ich finde es falsch, dass..., Ich bin der Meinung, dass..., das ist ganz egal..., Was meinst du dazu? ,Was denkst du darüber?
érdeklődés, érdektelenség	Ich interessiere mich für..., Das ist nichts für mich
érdeklődés hogylét felől	Was haben Sie für Beschwerden? Was ist passiert?
egyetértés, egyet nem értés	Da bin ich anderer Meinung. Ich bin dagegen. Das stimmt nicht ganz.
tetszés, nem tetszés	Am besten gefällt mir, wenn....

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Események elmesélése	Stellt euch mal vor!
Információkérés, információadás	Bitte ,teilen Sie uns mit, ob
Igenlő vagy nemleges válasz	Wie du willst. Wahrscheinlich.
Tudás, nem tudás	Das kenne ich von Fotos. Das habe ich mir gedacht
Igenlő vagy nemleges válasz	Warum solltest du nicht...
Bizonyosság, bizonytalanság	Soll ich vielleicht...?

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

visszakérdezés	Wie meinst du das genau?
tanács kérése	Ich weiß keinen Rat.
kérés	Ich hätte gern

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

tiltás, felszólítás	Hören Sie auf!
---------------------	----------------

Fogalomkörök

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
cselekvés,történet, létezés kifejezése	Múltidejűség	Präteritum	Wir gingen in den Park spazieren
	Szenvedő szerkezet	Vorgangspassiv,Zustandspassiv ImPräsens,Perfekt, Präteritum	Die Aufgabe wurde gemacht. Der Zaun ist frisch gestrichen.
	Felszólítás	Sollen igével	Sag ihm, dass er kommen soll!
Mennyiségi viszonyok	Határozatlan mennyiség		Insgesamt, ein Minimum von, je drei, recht viel
Minőségi viszonyok	személyek,dolgok milyensége	A fokozott melléknév ragozása	Wir haben einen kleineren Hund, als du.
	a főnévvé vált melléknevek	melléknévragozás	Viele Kranke liegen im Krankenhaus.
Időbeli viszonyok	időtartam	Wie lange?	Tag und Nacht,Nur für ein paar Jahre, das ganze Jahr über

	időpont	Wann	Anfangs, zu Beginn, mitten in der Stunde, für 10 Uhr, nach einer Weile
Esetviszonyok	névszók a mondatban, igevonzatok	Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv mit Präpositionen	Die Schüler nehmen an Sportwettkämpfen teil.
Logikai viszonyok	alárendelések	Dass, ob	Kannst du mir endlich sagen, ob du kommst oder nicht?
Függő beszéd		jelenidőben	Mutti sagt, dass sie müde ist.
Műveltetés		Lassen/Präsens, Perfekt, Präteritum	Er hat sich die Haare schneiden lassen.

A továbbhaladás évvégére teljesítendő feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kéréseket és utasításokat követni, ismert nyelvi eszközökkel kérni
- az egynyelvű óravezetést követni
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket és közléseket megérteni
- ismert és egy-két új nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűrni
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérteni
- a tanár szemantizációit megérteni
- új nyelvi eszközök jelentését a szöveggörnyezetből kikövetkeztetni
- a leckéhez tartozó hanganyag lényegét megérteni, az ahhoz kapcsolódó egyszerű feladatokat megoldani.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett válaszokat adni;
- összetett mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, kéréseket közvetíteni;
- megértési problémák esetén segítséget kérni;
- egyszerű párbeszédben részt venni bekapcsolódni;
- tudjon egyszerű képről néhány mondatban beszélni, a képhez asszociálni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- ismert és néhány új nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálni;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérteni, azt felolvasni;
- egyszerű, képpel illusztrált történetet követni, képek segítségével történetet alkotni;
- egyszerű autentikus szövegekből lényeges elemeket megérteni (felirat, reklámszöveg, cím)

Íráskésztség

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összetett, összefüggő mondatokat helyesen leírni;
- összetett közléseket tanult minta alapján írásban megfogalmazni;
- összetettebb, strukturált szöveget (pl. baráti üzenet, üdvözlés) létrehozni;

11. évfolyam

Évi óraszám: 111

Témakörök (egy-egy témára 13 órát tervezünk)

- Szabadidő: televízió, mozi, színház, hangverseny, a televíziózás hátrányai, a televízió befolyása a családok életére a szabadidő okos eltöltése, parti szervezése, feladatok előtte, utána.
- Munka: különböző foglalkozások, azok előnyei, hátrányai, az otthoni munkavállalás, a családi élet és a munka egyeztetése, népszerű foglalkozások, tervek a jövőre nézve.
- Étkezés: egészséges és egészségtelen táplálkozás, a célországok és a magyar étkezési szokások összehasonlítása, néhány étel elkészítése, receptek.

- Vásárlás: A pénz beosztása, a családok jövedelme, különböző üzletek, árucikkek, a kis üzletekben és a szupermarketben történő vásárlás előnyei, hátrányai.
- Szolgáltatások: posta, levélküldés, csomagfeladás, nyomtatványok
- Szabadidő: utazás, utazással kapcsolatos különböző elvárások, egy többnapos utazás előkészítése, utazás autóval, vonattal, repülővel.
- Emberi kapcsolatok: esküvő, esküvő megszervezése, a német nyelvű országok és Magyarország házasságkötési szokásainak összehasonlítása, a jó házasság mibenléte.
- Sport: a különböző sportágak, versenyek, versenysport, tömegsport, olimpia, a sport, mint az egészség megőrzésének egyik eszköze, modern sportágak.

Tartalom

a) Kommunikációs szándékok

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Meiner Ansicht/ meiner Auffassung nach..., Ich bin der Auffassung..., Es trifft zu/ trifft nicht zu, dass....
érdeklődés , érdektelenség	Ich denke nie daran...,Das ist für mich kein Thema mehr

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

események leírása	Eines Tages neun Monate später, bis ins letzte Jahrhundert hinein
információkérés, információadás	Können Sie mich darüber informieren, ob...,Ich möchte Sie um Information bitten..., Im Durchschnitt...
Igenlő vagy nemleges válasz	Das ist ja selbstverständlich..., Das ist für mich unvorstellbar
tudás ,nem tudás	Mir fällt es gerade nicht ein..., Darüber bin ich nicht im Bilde..., Ich weiß allerdings, dass...
bizonyosság, bizonytalanság	Es ist für mich am allerwichtigsten, dass..., Es kann sein..., Darüber muss ich noch nachdenken..., Ich hoffe abgeholt zu werden
ismerés, nem ismerés	Ich weiß nicht, worum es geht

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

segítségkérés és arra reagálás	Hast du etwas dagegen, wenn..., Mit Vergnügen..., Das geht nicht..., Das kommt nicht in Frage
akarat, kívánság, képesség, kötelezettség, szükségesség, lehetőség	ich will, ich möchte, ich kann, ich soll, ich muss, ich darf

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

visszakérdezés, ismétlés kérése	Darf ich Sie bitten, das Gesagte zu wiederholen..., Und du?
beszélési szándék jelzése, téma bevezetése	Also, es geht darum, dass..., Ich kam auf die Idee

b) Fogalomkörök:

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezései
Cselekvés, történet, múltidejűség, létezés kifejezése	Plusquamperfekt Er hatte ein Fahrrad gehabt. Sie war nach Deutschland gefahren.
a cselekvések időbenisége	Temporalsatz Gleichzeitigkeit Vorzeitigkeit Nachzeitigkeit Während du arbeitest, lerne ich. Nachdem wir ferngesehen hatten,gingen wir spazieren. Bis du fertig bist ,putze ich mir die Zähne.

Modalitás	anélkül,hogy, ahelyett,hogy	Modalsatz ohne.... zu/ohne...dass anstatt ...zu/ anstattt... dass	Ich ging in die Schule, ohne den Aufsatz geschrieben zu haben. Er ging zu ihm ,anstatt ihn anzurufen.
Minőségi viszonyok	vonatkozó mondat jelzős szerkezet földrajzi nevekből képzett melléknevek igeneves szerkezetek	Relativpronomen Welcher?, Welche?, Welches? Adjektivdeklinatión Welcher?, Was für ein, Substantiviertes Adjektiv -er képző Partizip Präsens Partizip Perfekt Partizip Futur	Das Mädchen, das dort kommt ist meine Freundin Sämtliche jungen Frauen Ich wünsche dir alles Gute! Wir haben den Berliner Dom besichtigt. Störe das schlafende Kind nicht! Die gewaschene Wäsche Das auszufüllende Formular
Esetviszonyok	igevonzatok	Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv + Präpositionen	Wir unterhielten uns über die Schule. Computer schadet den Augen. Auf Süßigkeiten muss ich verzichten.
Időbeli viszonyok			Um Punkt 15.30 , mehr als eine Stunde, unter der Woche, in der Vorweihnachtszeit
Szövegösszetartó eszközök	kötőszavak előjárók		Je... desto/um so, nachdem, während Statt dessen

A továbbhaladás évvégéig teljesítendő feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megérteni;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűrni;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott;
- szövegből kikövetkeztetni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.

Beszédképesség

A tanuló legyen képes

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrába rendezett válaszokat adni;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni;
- információt kérni, ha tőle kérnek információt, legyen képes válaszolni;
- egy adott témához kapcsolódó képről ismert nyelvi eszközökkel beszélni;
- véleményét megfogalmazni, megmagyarázni, néhány bonyolultabb nyelvi struktúra segítségével összetett mondat)
- megértési problémák esetén segítséget kérni;
- egyszerű párbeszédben, szerepjátékban részt venni;
- beszélgetést kezdeményezni, befejezni;
- olyan kiejtéssel beszélni, hogy közléseit anyanyelvű személy megértse.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálni;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jó részt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkeztetni, ilyen szöveggel kapcsolatos feladatot elvégezni
- kb. 100 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni, azt helyes intonációval, átlagos beszédtempóban felolvasni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- egyszerű, képpel illusztrált történetet megérteni.

Íráskészség

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leírni;
- ismert struktúrák felhasználásával kb. 10 mondatos tényszerű információt közvetítő összefüggő szöveget írni, közben az ismert nyelvi elemeket saját magára vonatkoztatni.
- különböző szövegfajtákat (üzenet, üdvözlét, baráti levél) létrehozni.
- egyszerű nyomtatványokat kitölteni (bejelentőlap, jelentkezési lap, stb.)
- véleményét írásban kifejezni.

12. évfolyam

Évi óraszám: 111

Témakörök (egy-egy témára 15 órát tervezünk)

- Közlekedés: tömegközlekedés, nagyvárosi közlekedés, közlekedés Veszprémben, autózás, közlekedési szabályok.
- Környezetszennyezés, környezetvédelem.
- Az emberi kapcsolatok és életformák modern formái
- A modern kor vívmányai. számítógép, internet, a számítógép előnyei, hátrányai, mobiltelefon, annak használata.
- A technika vívmányai régen és ma, híres magyarok, híres németek, úrkutatás.
- A boldogság elérésének lehetőségei, párkapcsolatok
- Divatirányzatok, öltözködés, annak interkulturális jellege

Tartalom

a) Kommunikációs szándékok

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

véleménykérés és arra reagálás véleménynyilvánítás	Was findset du nötig...,was würdest du machen..Was würdest du.. Dafür spricht., Dagegen spricht.,Davon bin ich begeistert., Ich bin dafür/ dagegen., Ich halte ihn für..., Ich rate dich davon ab., Darüber sind wir verwundert
érdeklődés, érdektelenség	Erinnerst du dich daran...,Hast du Angst davor, dass ...,Hofft ihr noch darauf..., Wovon handelt?.., Das ist nicht für mich.

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

események leírása	Ich bin ihm gestern begegnet..., Stell dir vor....,
információkérés, információadás	Ich möchte mich danach erkundigen /fragen..., Was verstehst du darunter., Ich hätte gern eine Auskunft..., Zur Information kann ich ihnen mitteilen
igenlő vagy nemleges válasz	Ich verstehe nicht.,Da muss ich dir widersprechen., weder... noch
tudás, nem tudás	Ich bin nicht sicher., Davon haben wir nichts gehört..., Ich habe keine Ahnung
bizonyosság, bizonytalanság	Ich könnte., ich sollte..., ich müsste...,Ich bi davon überzeugt..., Ich zweifle daran..., Ich glaube nicht
ismerés, nem ismerés	Ich kenne .. gut / nicht..., Ich erinnere mich nicht daran...

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

segítségkérés és arra reagálás	Ich brauche deine Hilfe..., Ich warne dich davor..., Kann ich mich an Sie wenden...,Bring mir das bitte bei..., Das kann ich leider nicht..., Ich bin nicht fähig...
--------------------------------	--

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

viSSzakérdezés, ismétléSkérés	Wie meinst du das? Wie meinst du das..., Könntest du das bitte wiederholen..., Was verstehen Sie darunter..., Könnten Sie es mir bitte näher erklären....
beszélési szándék jelzése, téma bevezetése	Ich möchte mich zum Thema äußern..., Wir möchten euch mitteilen, dass..., Also es ist höchste Zeit..., Dabei fällt mir gerade ein....

b) Fogalomkörök:

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Térbeli viszonyok		Földrajzi nevekkal :wohin?, wo?, woher?	In den Irak..., aus den Niederlanden
Időbeli viszonyok		Értelmező jelzővel	Der Sommer vor 10 Jahren
Logikai viszonyok	feltételesség	Konditionalsatz: (Indikativ) Präsens Konjunktiv II. (würde) Konjunktiv Plusquamperfekt Konjunktiv Plusquamperfekt mit Modalverben	Wenn ich Zeit habe,... Wenn ich Zeit hätte,... Sie würde kommen, wenn. Sie wäre gekommen Die Aufgabe hätte gemacht werden können.....
esetviszonyok	Igei vonzatok	Akkusativ, Dativ Akkusativ, Dativ mit Präpositionen	Die Arbeit kostete mich einen ganzen Tag..., Ich bin ihm begegnet Kümmere dich um deine Sachen..., Fürchte nicht vor der Kälte
Szövegösszetartó eszközök	kötőszók, névmások		obwohl / als ob / als wenn=als entweder-oder, sowohl... als auch jeder, derselbe, dieselbe einander,
Modalitás	Módbeli segédige Egyéb nyelvi eszközök	Passzív módbeli segédigével Haben zu + Inf. Sein zu + Inf. Lassen ige modális jelentése -bar képző modális jelentése	Der Urlaub musste schon geplant werden. Das Hemd ist leicht zu bügeln. Das Hemd lässt sich bügeln Die Suppe ist essbar

A továbbhaladás évvégére teljesítendő feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 100 szavas köznyelvi szövegből fontos információt kiszűrni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni;
- egy anyanyelvi beszélő átlagos tempójú mindennapi témáról szóló beszédének lényegét megérteni;
- hangkazettáról hallgatott kb. 150 szavas szöveget megérteni, az ismeretlen nyelvi elemeket az ismertektől elkülöníteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- jórészt ismert nyelvi eszközöket használó beszélgetés vagy monologikus szöveg lényegét megérteni.

Beszédképesség

A tanuló legyen képes

- köznyelven megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrába rendezett válaszokat adni, kérdéseket feltenni.;

- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni, saját élményeiről beszélni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni;
- társalgásba bekapcsolódni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megtalálni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- kb. 100 szavas szövegből ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni, azt felolvasni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- egyszerű történetet megérteni.

Íráskészség

A tanuló legyen képes

- gondolatait egyszerű kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával logikus összefüggések alapján kb. 100 szavas szöveggé rendezni;
- különböző szövegfajtákat (üzenet, üdvözlés, baráti levél) létrehozni;
- különböző közlésformákat (elbeszélés, jellemzés) használni;
- egyetértését vagy nemtetszését kifejezni;
- a beszédtempó folyamatosságára ügyelni.

13. évfolyam

Évi óraszám: 99

Témakörök (egy-egy témakörre 10-12 órát tervezünk)

- Családi ünnepek és ünnepelés – ünnepek a német nyelvterületeken
- Bevásárlás és fogyasztói társadalom
- Egészség és mentálhigiéna - gyógyítás
- Drogok és egyéb függőség
- Az előző négy évben megismert témák ismétlése, elmélyítése különféle segédanyagok segítségével.
- Életkori sajátosságoknak és érdeklődésnek megfelelő, főként világháború utáni egyszerűbb irodalmi szövegek olvasása, vitaindítóként való felhasználása

Tartalom és fogalomkörök:

A 11. évfolyam követelményeiből nem teljesített fogalmak pótlása, elmélyítése, nyelvtani rendszerezés, áttekintés, ismétlés.

Tartalom

- **Kommunikációs szándékok**

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

véleménynyilvánítás, véleménykérés	Meiner Ansicht nach, Ich vertrete den Standpunkt, dass..., Ich könnte mir vorstellen, das..., Soviel ich weiß..., Wie beurteilen Sie..., Könntest du kurz zusammenfassen
összefoglaló jellegű kérdések	
más véleményének a megerősítése	Ich bin derselben Meinung. , Da hast du völlig Recht.
tudás, nem tudás	Ich weiß davon nichts. Davon habe ich keine Ahnung.
bizonyosság, bizonytalanság	Das kann ich mir nicht vorstellen. Ich bin davon völlig überzeugt. So allgemein kann man das nicht sagen.
egyetértés, egyet nem értés	Ich bin mit dir völlig einverstanden. Ganz im Gegenteil. Das sehe ich anders.
érvelés valami mellett vagy valami ellen	Ein Vorteil ist, dass..., Ein Nachteil ist, dass..., Dafür/dagegen spricht...

események, tények elmesélése	Es hat sich herausgestellt, dass.... Die Sache ist die, dass...
valószínűség kifejezése	Er muss zu Hause sein. Er will den Dieb gesehen haben.

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

visszakérdezés	Könntest du das mal genauer erklären? Was meinst du damit? Ich hätte dazu noch eine Frage.
félbeszakítás	Entschuldige, dass ich dich unterbreche. Entschuldigung, aber ich verstehe das nicht ganz.

- Fogalomkörök

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történet valószínűségének kifejezése	módbeli segédigék másodlagos jelentése	mögen,können,müssen, dürfen,sollen,wollen	Er will unseren Brief gar nicht erhalten haben
Feltételeesség	passzívvval, módbeli segédigével	Passiv Infinitiv, módbeli segédige Perfekt alakja	Die Aufgabe hätte gemacht werden müssen.
Függő beszéd		Konjunktiv I, Konjunktiv II	Sie sagten, sie hätten schon alles gelernt.

Követelmények a 13. évfolyam végére

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- hangkazettáról átlagos beszédtempójú, irodalmi kiejtésű közvetítő által elmondott, legfeljebb 300, de minimum 120 szavas szöveget, párbeszédet megérteni, melynek témája a mindennapi élethez kapcsolódik. A megértést előre megadott szempontok segítik.
- kiszűrni a szövegből a lényeges információkat, az ehhez kapcsolódó írásbeli feladatokat megoldani

Beszédalkésség

A tanuló legyen képes

- egy beszélgetőpartner által kezdeményezett szerepjátékban legalább 3 percig aktívan részt venni, megadott szempontok szerint kérdezni, információkat gyűjteni, egyetértését vagy nemtetszését kifejezni
- néhány megadott kérdés alapján, felkészülés nélkül, legalább 5 percig egy mindennapi témáról beszélni
- fogalmazza meg saját élményeit, tapasztalatait, véleményét, indokolja meg azt
- megértést zavaró hibák nélkül beszélni
- a folyamatos beszédtempóra ügyelni

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- egy minimum 150 legfeljebb 300 szavas autentikus olvasott szöveg lényegének megértésére, mely a mindennapi élet kérdéseivel foglalkozik, de formája a legkülönbözőbb lehet(interjú, újságcikk, ,apróhirdetés , reklám, prospektus, használati utasítás stb.)
- a szövegösszefüggésből következtetni az ismeretlen nyelvi elemek jelentésére
- a fontos információk kiemelésére
- a nemzetközileg használt szavakat, idegen eredetű, pl. angol szavakat megérteni
- támaszkodni általános műveltségére, tájékozottságára
- felismerni a nagy áruházláncok, gyógyszergyártók, cégek stb. neveit

Íráskészség

A tanuló legyen képes

- a kreatív írás készségét elsajátítani
- egy mindennapi témáról megadott szempontok szerint minimum 100 szavas szöveget írni
- az egyszerű barát levél formai követelményeit (megszólítás, tagolás, búcsúzás, dátum) megvalósítani
- ezenkívül egyszerűbb formában hivatalos levelet (utazási irodának, nyelvviskolának stb.) írni
- nyomtatványokat, jelentkezési lapokat, űrlapokat kitölteni